

LÆRING OG KREATIVITET I FÆLLESSKAB

**Ensomme
gamle mænd**

**Grundloven
til debat**

**Vision for
folkeoplysningen**

**TEMA:
Folkeoplysning & fællesskab**

DECEMBER 2014

NUMMER 04

LEDER

Du kan kende os på, at vi vil dig noget!

Forleden landede kulturministerens vision for folkeoplysningen i indbakken. Og så var det en særlig fornøjelse at kunne sammenholde visionens tolv punkter med det arbejde, vi har gjort det seneste års tid i Fora. En vision er udsagnet om, hvor man vil hen, og hvad der skal opnås, og der var mange i øjenfaldende lighedspunkter:

- Kulturministerens vision viser, at folkeoplysningen skal give alle mennesker mulighed for at deltage i fællesskaber, så man selv kan definere det gode samfund. Tjek.
- Folkeoplysningen skal kæmpe for en bredere og mere rummelig forståelse af begrebet værdi. Værdi er mere end økonomi og rationalitet. Tjek.
- Folkeoplysningen skal give den enkelte mulighed for at øge sin indsigt og erkendelse, og folkeoplysningen skal være et vigtigt element i kampen for at forhindre Danmarks demografiske skævhed. Tjek.

I Foras kernefortælling fremhæver vi netop fællesskabet, vi vægter nærhed højt, vores aktiviteter skal være relevante og vedkommende, og vi forpligter os på at være fagligt stærke.

Det, der mangler i ministerens vision, er anvisning af hvordan. Vi bliver nødt til at vise hvordan, vi kan udleve visionen.

Et eksempel er aktiviteterne for ensomme gamle mænd i Kerteminde, som du kan læse om i dette magasin. Det er ét eksempel, men det viser, at det kan lade sig gøre at sætte handling bag de flotte ord.

Det sker mange steder og kan ske i alle Fora-foreninger: Vi er til stede lokalt, vi sikrer, at vores fællesskaber er åbne, at vores aktiviteter er relevante, præget af kvalitet og at de, der møder os, ikke et sekund er i tvivl om, at vi vil dem noget.

Sekretariatsleder
Bernhard Trier Frederiksen

Tema: Folkeoplysning & fællesskab

2 Leder

4 Ensomme gamle mænd

Hos Kerteminde Husflid samles hver torsdag en stor gruppe mænd. De kommer der for at arbejde med træ eller metal, og så kommer de for at være sammen.

8 Hvor skal vi hen du?

Foras styrelse har afholdt seminar, hvor de første skridt i retning af en strategi for de kommende tre år blev taget.

10 Ny national vision

Kulturminister Marianne Jelved har lanceret en ny national vision for folkeoplysningen.

11 Fra NETOP til Fora

NETOP København skifter fra årsskiftet navnet NETOP ud med Fora.

12 Efteruddannelse med kvalitet

Fagkursus er et særligt efteruddannelses tilbud primært til undervisere tilknyttet Fora. I et interview med kursuskonsulent Lotte Helle, fortæller hun om Fagkursus og løfter sløret for, hvad fremtiden bringer.

14 Brug debatmidler på grundloven

Få ideer til hvordan debatmidler for 2015 kan bruges i forbindelse med markeringen af grundlovens 100 års jubilæum.

15 Hvad siger kursisterne?

Voxpop: Jette Braun har flere gange været på Fagkursus, og fortæller om sin erfaring med kurser gennem Fagkursus.

16 Mere rum til husflid i Visborg

Fotoreportage fra indvielsen af Visborg Husflids nye bygninger. En vigtig platform for fællesskab har fået mere plads.

18 Stort&Småt

20 Kommune og foreninger - ét fællesskab

Klumme af Anna Mee Allerslev.

LÆRING OG KREATIVITET I FÆLLESSKAB

Fora
Gammel Kongevej 39G
1610 København V
Telefon 3393 0096

www.fora.dk
info@fora.dk

Redaktion

Bernhard Trier Frederiksen,
ansvarshavende
Louise Albers, redaktør

Kommunikationsudvalg

Kaj Andersen, FO Nordfyn, formand
Pernille Roth, FO-Aarhus
Anna Kolind, Radikale Venstre
Hjalde Holm, 1748
Palle Vinther, FO-Aarhus

Layout

Louise Albers
Oprindelig idé af Claus Lillerup

Tryk

Clausen Grafisk

Oplag

1.000

Alle kan indsende relevante indlæg til medlemsbladet. Redaktionen forbeholder sig ret til eventuelt at forkorte uopfordrede indlæg. De synspunkter, der udtrykkes i bladet, er ikke nødvendigvis Foras. Fotos er Foras egne, medmindre andet er angivet

Eftertryk tilladt med tydelig kildeangivelse

Næste deadline

15. januar

Ensomme gamle mænd

I Kerteminde er der masser at tage sig til. Det skyldes blandt andet de velbesøgte ældreprojekter for "Ensomme gamle mænd" og "Aktive Koner".

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Værkstederne ligger på toppen af bakken for enden af Hyrdevej i Kerteminde. De har tidligere tilhørt Kerteminde Højskole, og derfor er der optimale betingelser for de gamle mænd, der hver torsdag samles for at dreje træ, smede og være sammen. Holdet "Ensomme gamle mænd" kører nu på ottende sæson i et samarbejde mellem ÆldreSagen og Kerteminde Husflid.

Ivrige deltagere

"Selvom vi officielt først starter kl. 8.30, er det ofte, der allerede står nogen klar kl. 8.00. Så ivrige er de efter at komme i gang," fortæller Ib Solvang med et smil. Han er skoleleder for Kerteminde Husflid, og er tovholder på træværkstedet for "Ensomme gamle mænd". Det er så populært, at der snart ikke er drejebænke nok til alle de flittige "træmænd".

Den gamle Kerteminde Højskole er et smukt byggeri, der udover hovedbygningen rummer flere sortmalede bygninger, hvor smedjen og træværkstedet ligger. Smedjen i ét hus. Træværkstedet i et andet. Spisning foregår dog fælles ved et langbord, der ikke kan forlænges mere uden at ramme endevæggen. Her spiser alle frokost sammen. Trædrejerne i den ene ende af bordet. Smedene i den anden. De holder sig til deres egne. Uniformen adskiller tilmed træmændene fra smedene. Smedene er klædt i sort. Træmændene i blå. Det grå skæg, den venskabelige humor, interessen

for at lave noget med hænderne og lysten til samvær har de dog alle til fælles. Her mødes to kulturer hver torsdag og beskæftiger sig hver især med det, de holder mest af. De arbejder sammen om fælles projekter, men fra de møder om morgenen, er trædrejerne i deres bygning og smedene i deres.

Træ og kreativitet

"I træværkstedet er alle drejebænke i fuld sving, og der vil snart ikke være nok steder at arbejde, hvis der bliver ved med at komme nye til," fortæller Ib Solvang lunt.

Jens, som er en af de nye på holdet, står bøjet over drejebænken i dyb koncentration. Han er i gang med at dreje en lille fugl i mahogni. Det er ikke svært at finde på nye projekter at kaste sig over, heller ikke selvom man er ny.

"Der er masser af inspiration og hjælp at hente hos de andre, der har gået her længe, og ellers er der som regel gang i projekter i samarbejde med eksempelvis Museet på Nyborg Slot, Turistkontoret eller egne projekter, som man kan kaste sig over," forklarer Ib Solvang.

For tiden er de hos trædrejerne i gang med at lave små træhuse, som er bestilt af Museet på Nyborg Slot, og hos smedene er de i gang med en vejrhane tegnet af Johannes Larsen, som skal bruges på Kerteminde Museum. Der er gang i mange af den slags samarbej-

der mellem holdet med de ensomme gamle mænd, med hænderne skruet rigtigt på, og forskellige lokale aktører.

Rundt omkring på træværkstedet drejes der både fugle, lysestager, skåle, flasker og en ældgammel gyngestol er ved at blive restaureret.

”Der er nok en tendens til, at trædrejere i højere grad kaster sig over projekter, de selv finder på. Hos smedene er det meget projekter, som kommer udefra, som de tager sig af,” fortæller Ib Solvang.

“ Der er ikke det, vi ikke kan lave

Stolthed

I smedjen er der gang i essen, og der bliver knoklet for at blive færdig med vejrhanen.

”Så er den ved at være der,” udbryder en af mændene i sort og rejser den op med hjælp fra en af de andre. Vejrhanen med flotte detaljer skal nu blot svejses en smule, så de er sikre på, at den kan holde. Så er den færdig og kan tages i brug.

Der er tydelig stolthed omkring arbejdet i både smedje og træværksted.

”Er det ikke bare utroligt, hvad de kan

lave?” spørger Arne mig begejstret. Arne er ”mester” i smedjen. Han ser det som sin fremmeste opgave at holde mændene til ilden.

”Der er ikke det, de ikke kan,” forklarer Arne. ”For et stykke tid tilbage lavede vi her i smedjen en væltepeter til Farvergården (Kerteminde Museum, *red.*), så man nu kan tage en cykeltur på gammeldags manér. Der er ikke det, vi ikke kan lave,” konstaterer Arne igen med stolthed i stemmen.

De ensomme gamle mænd var også ind over at skabe en mindre model af Ladbyskibet, som man møder i en rundkørsel, når man kører ind i Kerteminde fra Odense.

Kvinder i sigte

Selvom holdets navn retter sig mod mænd, er der også et par kvinder at spotte i træværkstedet, og i begyndelsen var der også et hold for kvinderne, hvor de arbejdede med tekstiler. Kvindeholdet under navnet ”Aktive Koner” har vokset sig stort og samler hver torsdag 30 deltagere. De holder nu til på Mødestedet nede i Kerteminde by.

På torsdagsholdet er der hos træfolkene to kvinder. Ulla er den ene af dem. Hun er i fuld gang med at få sat en låge til sin have i stand.

Gamle, men ikke ensomme

Holdet hedder ”Ensomme gamle mænd”,

og var i sin tid et initiativ under Ældresagen, som blev oprettet med midler fra Socialministeriet. I dag får vi tilskud til lokalelejen via Folkeoplysningsloven og kører som et samarbejde mellem Ældresagen og Kerteminde Husflid.

”Vi er på nuværende tidspunkt 35 på holdet. 18 i smedjen og 18 i træværkstedet, og der er snart ikke plads til flere. Der er kommet en del nye til. De hører om det fra venner og bekendte og finder ud af, at det jo er meget fint at kunne komme her og være sammen med andre og få brugt sine hænder,” siger Ib Solvang.

Da holdet først startede op, var det blevet annonceret i den lokale avis, og de havde regnet med, at der ville dukke 50 personer op, men der kom 200.

”Ja, så måtte de ud og hente mere kaffe og skære kringlen ud i bitte små stykker,” fortæller Ib Solvang.

Det er en broget flok, man finder på holdet, som rummer både tidligere skolelærere, landmænd, læger, kleinsmede, værftsarbejdere og sælgere. Alle sammen er her, fordi de deler en interesse for at lave noget med hænderne. Bare interessen er der, er der plads på holdet for de ensomme gamle mænd.

”Vi er en masse gamle mænd, men vi er sgu

ikke ensomme,” griner Niels. Niels har været med længe, og er en af de mange mænd på holdet, der ikke tidligere har erhvervet sig ved noget, der har med trædrejning at gøre. Han er tidligere landmand, men er med på holdet, fordi han elsker at arbejde med træ.

“ Man indgår i et særligt fællesskab

Fællesskabet

Både træmænd og smede holder kaffepause om formiddagen, hvor der er tid til lige at få vendt stort og småt, før arbejdet genoptages. ”Vi drikker formiddagskaffe midtvejs, og ovre hos smedene kan der også godt ryge en lille skarp ned om formiddagen. Efter frokost går de fleste hjem, så i virkeligheden er det skørt, at vi serverer frokost for dem, for

de fleste smutter lige efter, selvom værkstedet er åbent kl. 13.30,” griner skolelederen. Frokosten, mener Ib Solvang dog ikke for alvor, skal sløjfes, for ved frokosten går snakken, og her er et helt særligt miljø, som alle deltagerne sætter stor pris på. Det er blandt andet her over frokosten, at fællesskabet opstår. Det store fællesskab og fællesskabet i fællesskabet.

”Når man går her, får man lov til at lave det, man gerne vil, og så får man et kammeratskab. Man indgår i et særligt fællesskab,” fortæller Ib Solvang.

Han kigger over mod de sidste tre stykker, der er tilbage efter frokosten, for ganske rigtigt tog langt de fleste hjem, efter de havde fået sig en mad og en øl.

”Ja, det hedder jo ”Ensomme gamle mænd”, og det var oprindeligt rettet mod de ensomme. Om de der kommer her er ensomme, ved jeg ikke, men jeg ved, at når de er her, er de det i hvert fald ikke.”

FAKTA

”Ensomme gamle mænd” afholdes hver torsdag på værkstederne, Gedskovvej 2 i Kerteminde fra 8.30-13.30.

Det koster 250 kr. at gå på holdet i efterårssæsonen og forårssæsonen, og så er der gratis håndmadder til frokost.

Holdet drives med 75 pct. støtte under Folkeoplysningsloven.

Hvor skal vi hen, du?

Fra serviceorganisation til værdifællesskab – det er overskriften, der indrammer Foras strategiske indsats de næste tre år.

Af Marlene Borst Hansen, formand for Fora

Den 7. – 8. november var Foras styrelse og en del af sekretariatets medarbejdere samlet til styrelsens årlige seminar. Foras nye kernefortælling dannede ramme om det arbejde, der skulle foregå, mens Broholm slot lagde de fysiske rammer til. Midt mellem Sydfyns skønne natur og historiens vingesus trak styrelsen i arbejdstøjet for at diskutere Foras fremtid i lyset af vores nye kernefortælling.

Strategi med mening

At udarbejde en strategi for de næste 3 år er et uomgængeligt næste skridt for Foras styrelse efter at have igangsat en identitetsproces, der beskæftiger sig med, hvem vi

er som organisation, og hvad vi gerne vil som organisation. En strategi tager nemlig hul på de mere konkrete spørgsmål om, hvordan vi kan realisere vores håb, drømme og ambitioner for fremtiden.

Kernefortællingen lever

Den vigtigste indsats for de næste tre år er at få vores nye kernefortælling til at leve og have betydning i alle dele af Foras organisation: for udvalg, for styrelse, for sekretariat, for foreninger. Særligt betydningsfuldt bliver det, at kernefortællingen har betydning for alle foreninger i Fora. Kernefortællingen skal give retning til det folkeoplysende arbejde og derigennem medvirke til at adskil-

le os fra andre folkeoplysende foreninger. Vores nye navn skal ikke være ligegyldigt. Vores nye kernefortælling skal være vigtig i alle led. Det er her, kernefortællingen vil leve. Det er her, det viser sig, at man som forening ikke blot er medlem af en serviceorganisation. Som forening i Fora er man med i et værdifællesskab.

Fire styrker

Kernefortællingen er bygget op om fire styrkepositioner; faglighed, nærvær, samfundsforståelse, nytænkning. Under disse styrkepositioner har styrelsen ambitioner om at styrke og rykke Fora. I forhold til forbundets økonomi og Foras sekretariat

By Freepik.com

handler det om at se på, hvordan vi bedst muligt understøtter mål og styrkepositioner gennem for eksempel puljerne, efteruddannelse, foreningsindsatser, projekter og nye services.

“ Folkeoplysning er for alle og skal være relevant for alle

Underviserne

Styrelsen tror på, at det er rigtigt og vigtigt at understøtte vores undervisere. De er vores ansigt udadtil. Derfor er det også vigtigt, at underviserne forholder sig til, hvad det vil sige at undervise inden for folkeoplysningen. Underviserne skal klædes på til at tage ansvar for den folkeoplysende dimension i al undervisning. De

skal også klædes på i forhold digitale hjælpemidler, og så skal vi fortsat sikre tilbud om inspiration og efteruddannelse. Det er nogle af de indsatser, der gør, at vi fortsat vil have nogle af landets bedste undervisere i vores foreninger.

Folkeoplysnings-vugger

Styrelsen tror på nærvær og tror derfor også på, at folkeoplysningens lokale forankring er vejen frem. Styrelsens ambition er, at Fora bliver det oplysningsforbund, der er rigtig god til at understøtte og opsamle lokale folkeoplysende aktiviteter. Det skal være det folkeoplysende, der er i centrum, og ikke om ildsjælene er foreningsbaserede og mulige eller umulige at putte under ”aftenskoleadministration”. Vi skal hjælpe foreningerne med at styrke den frivillige dimension i foreningen. Og herigennem være vugge eller rum for ildsjæle og initiativer.

Åbenhed i foreningen

Folkeoplysningen er for alle og skal være relevant for vores måde at leve på. Det betyder, at foreninger i Fora gerne vil række ud

til det omgivende samfund. Og det betyder, at vi gerne vil invitere nye målgrupper indenfor. Derfor har styrelsen besluttet, at vi over de næste tre år skal blive gode til at opsamle viden og erfaringer med nye målgrupper i vores foreninger, så vi fremover kan stå stærkere i arbejdet med virkelig at være for alle. Styrelsen har herudover peget på to særlige områder, hvor Foras foreninger er et skridt foran andre – familien og skolen. Ved at sprede vores erfaringer og viden til hinanden, tror vi på, at vi kan gøre en reel forskel.

Ny national vision for folkeoplysningen

Kulturminister Marianne Jelved lancerede i slutningen af november en ny vision for folkeoplysningsområdet. En vision, der skal styrke de forpligtende fællesskaber.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Formålet med visionen er at udvikle og gentænke folkeoplysningen i et nutidigt perspektiv, så den kan være med til at give svar på aktuelle udfordringer, appellere til nye generationer og fortsat skabe rammer for, at mennesker mødes, dannes og engagerer sig aktivt i fællesskaber. Samfundet forandrer sig, og globalisering og øget konkurrence udfordrer vores demokratiske principper. Folkeoplysningen har tidligere vist, at den kan inspirere samfundsudviklingen og værdidebatten, og det er der brug for igen.

”Folkeoplysningens aktører gør allerede et stort og vigtigt arbejde, men visionen kan være med til at videreudvikle deres mangfoldighed af aktiviteter. Vi har brugt 200 år på en dannelsesproces, der startede med Grundtvig. Her blev danskerne dannet til et homogent folk med en fælles identitet og forståelse. Men samfundet forandrer sig, og globalisering og øget konkurrence har sat vores demokrati, fællesskab og frihedsrettigheder under pres. Derfor er det vigtigt, at foreningslivet og højskolerne forny sig og spiller ind i de aktuelle samfundsudfordringer. Jeg håber, at visionen kan inspirere folkeoplysningens aktører til i samarbejde med kommunerne at være med til at omsætte de centrale fokuspunkter til at handle konkret med udgangspunkt i deres lokale virkelighed og udfordringer,” udtaler kulturminister Marianne Jelved.

Visionen tager udgangspunkt i de kerneværdier, der er fælles for folkeoplysningen og dens aktiviteter i aftenskoler, højskoler med flere. Visionen er udarbejdet i tæt dialog med folkeoplysningens aktører, og indeholder 12 kerneværdier til inspiration for det fremtidige arbejde med folkeoplys-

ning. Kerneværdierne adresserer de aktuelle samfundsforandringer, som løbende presser demokratiet.

FAKTA

Du kan læse hele den nationale vision for folkeoplysningen på www.fora.dk under nyheder.

Fra NETOP til Fora

NETOP København er én af tre foreninger, der har valgt at skifte navn til Fora. Navneskiftet træder i kraft 1. januar. Men hvorfor har foreningen bestemt sig for at skifte navn?

*Interview med skoleleder Winnie Nebbelunde og formand Bent Kroghly
Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora*

Hvorfor skifter NETOP København navn til Fora København?

Bent Kroghly: Vi skifter navn, fordi vi simpelthen synes, at Fora er bedre, mens vi desværre aldrig rigtigt vænnede os til det gamle NETOP navn. NETOP blev aldrig nemt at forklare for folk, der ikke kendte folkeoplysningen indefra. Samtidig synes vi, at nyt logo/profil er meget flottere, og vi tror, det vil understøtte vores markedsføring. Endelig håber vi på, at landsforbundets egen profilering med Fora også vil smitte positivt af på os.

Kommer det til at få betydning for jeres virke, at I skifter navn til Fora København?

Winnie Nebbelunde: Objektivt set burde navnet i sig selv ikke påvirke aktivitet og succes, men vi tror alligevel, at navnet vil give os et venskabeligt puf i den rigtige retning.

Hvordan ser du, at I kan få gavn af at hedde det samme som forbundet?

Bent Kroghly: Navn og logo er meget bedre, og hvis nogen spørger, har vi en rigtig god forklaring på navnet. Det var lidt bøvl med NETOP. Og som sagt før: Vi satser på, at landsforbundets profilering smitter lidt af på os.

Hvad skal man som bestyrelse være opmærksom på, hvis navneskift til Fora er et ønske?

Winnie Nebbelunde: Det er selvfølgelig ikke problemfrit at skifte navn i forhold til kursister, kommune og andre samarbejdspartnere, og det er et større arbejde at opdatere hjemmeside og materiale, samt i det hele taget at kommunikere et nyt navn. Alligevel prøver vi med et begrænset budget at køre navneændringen igennem på alle fronter hurtigst muligt, idet vi tror på Foras styrke som vores nye navn.

FRA NETOP TIL FORA

Foreningen har fået et økonomisk bidrag fra landsforbundet samt praktisk hjælp fra sekretariatet i forbindelse med navneskiftet. Styrelsen har besluttet, at alle foreninger, der vil skifte navn til Fora, kan få samme hjælp. Til foreninger, der ønsker at skifte navn, er der udarbejdet en pakke, som indeholder design af nyt logo, blokke, penne, hjælp til presse, ny e-mailsignatur, visitkort m.m. Foreningerne NETOP Hvidovre og NETOP Rødovre skifter også NETOP ud med Fora.

RÅD OG VEJLEDNING

Tænker I på at skifte navn, er I velkomne til at kontakte kommunikationskonsulent Louise Albers på louise@fora.dk eller på tlf. 3693 2625.

Efteruddannelse med kvalitet

Fagkursus har siden 2004 været et særligt efteruddannelses-tilbud til undervisere inden for kreative håndværk, men det er det ikke længere. Hvad har ændret sig, og hvad er Fagkursus egentlig i dag? Fora Magasinet har taget fat i kursuskonsulent Lotte Helle, som til daglig driver Fagkursus.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Hvad er Fagkursus?

I daglig tale kaldes kurserne Fagkursus, til forskel fra Foras tilbud af organisatoriske kurser. Fagkursus er Foras tilbud om efteruddannelse af underviserne i aftenskolen inden for folkeoplysning. I loven hedder det tilskud til inspirations- og videreuddannelse af medarbejdere, altså eksempelvis forningernes undervisere, som jo reelt er forningernes medarbejdere. Kurserne opfattes som efter- og videreuddannelse og kan være for undervisere, der gerne vil i gang med at undervise eller tage hul på et nyt fagområde. Det kan også være undervisere, der gerne vil dygtiggøre sig inden for deres fag eller følge op med nye teknikker og materialer. Fagkursus har en høj standard af kvalitet, og der kræves ekstra af instruktørerne på disse kurser. De skal kunne formidle faget og kunne undervise deltagere fra mange forskellige undervisningsformer (aftenskole, folkeskole, museer mm) og hjælpe med at transformere stoffet til eksempelvis en anden aldersgruppe. Kurserne er weekend- eller en-dagskurser i weekenden. Kurserne udbydes landsdækkende, så det kan ikke lade sig gøre at have et kursus løbende på hverdage.

Hvem henvender Fagkursus sig til?

Den primære kundegruppe/målgruppe er undervisere i aftenskolen, men kurserne henvender sig til alle med interesse for et

særligt fag. Vi retter henvendelse til efterskoler og højskoler, og håber de kan finde brug af fagkurserne. Foruden undervisere bydes alle mulige formidlere ind. Det kan være ALLE med interesse i at udføre et særligt fag. På den måde er kurserne også med til at holde fagene, som Fagkursus tilbyder, på markedet. Mange deltagere har andet arbejde ved siden af, så derfor er kurserne også placeret i weekends.

Hvad kan man forvente sig af at deltage i et kursus gennem Fagkursus?

Som deltager må man forvente, at det er hårdt arbejde. Det er koncentreret undervisning, og da standarden er meget høj, så kommer deltagerne hjem med posen fuld. Deltagerne må også forvente, at der stilles krav til medvirken i undervisningen. Der undervises ofte i teknikker, som deltagerne selv skal omsætte til en helhed eller et færdigt produkt. Det vil så sige, at man sjældent kommer hjem med en gave til moster Anna, men der vil helt sikkert være prøver og forskellige ufærdige produkter i rygsækken. Til gengæld vil deltagerne kunne arbejde videre med det, kurset har handlet om, og det kan sagtens være et meget snævert område af et fag – det kan godt grænse til nørderi, men der skal man engang imellem ud.

Hvilke kurser udbydes gennem Fagkursus?

Det store fagområde er kreative håndværk, og dertil kommer den spæde start på bevægelsesfagene. Inden for de kreative håndværk kan det være alle mulige fag, der spænder fra de helt bløde materialer til de hårde. Det er meget udbud og efterspørgsel, der bestemmer samt hvilke instruktører, der er på markedet. Fagkursus favner både danske og udenlandske instruktører. Bevægelsesfagene er i den spæde vorden, men vi vil gerne tilbyde mange kurser på dette område. De første kurser er inden for yoga, som er et vedvarende og vidt spændende fag.

Hvad kan man forvente sig af Fagkursus for fremtiden?

Glaskuglen er lidt tåget, men vi tror på, at faguddannelsen udvides. Det er i hvert fald

tanken, at fagene skal styrkes gennem mere uddannelse. Det er ikke kun rent teknisk fagene skal styrkes, det kan også være inden for undervisningsmetoder, og det kan være at styrke og udvikle underviserne personligt såvel som deres stilling i aftenskolen.

“ Bevægelsesfagene er i sin spæde vorden (...) De første kurser er inden for yoga

Fagkursus kunne godt tænke sig at gøre mere for underviserne og foreningerne. Blandt andet er vi i Fora ved at oprette en underviserdatabase. Alle foreningers undervisere opfordres til at være med i denne database. Her kan der oprettes en form for profil, som Foras sekretariat styrer. Foreningerne kan via sekretariatet søge undervisere i særlige fag eller inden for et geografisk område. Det vil der blive skrevet mere om i nyhedsbreve og lignende.

Inden for den nærmeste tid vil Fagkursus gerne tage hul på en digitalisering. Det vil ske i form af nogle særlige kurser og kursusformer. Det er endnu på udviklingsplan, så det er svært at sige noget konkret.

Som noget nyt arrangeres der fyraftensmøder fem forskellige steder rundt om i landet. Disse fyraftensmøder bygger på området inden for det, vi har kaldt Scenen. Der vil

blive arbejdet med inspirationer inden for scenografi og kostume, som på sigt kan udvikle sig til konkrete kurser. Fyraftensmøderne afholdes i samarbejde med DATS – Dansk Amatørteater Samvirke, og har fået titlen ”Tingenes fortælling”. Fremtiden byder forhåbentlig også på nye samarbejdspartnere og en styrkelse af det, der allerede er etableret. Vi vil meget gerne knytte kontakterne tættere, da det er meget givende at samarbejde på tværs af fag- og målgrupper.

INTERESSERET I KURSUS?

Hvis du kunne være interesseret i at høre mere om muligheder for efteruddannelse under Fagkursus, så kontakt kursuskonsulent Lotte Helle på kursus@fora.dk eller ring til Lotte på tlf. 2138 0747

Hvad siger kursisterne?

Jette Braun er instruktør i Hovedstadens Husflid. Hun har deltaget på efteruddannelseskursus via Fagkursus fem gange.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Hvilke kurser har du deltaget i?

Jeg har været på tre broderiworkshops, på kursus i pressteknik og på kursus i tunesisk hækling.

Hvad har du fået ud af at tage på kursus via Fagkursus?

Jeg har fået rigtig meget ud af at være på kurser på fagkurser. Jeg sætter stor pris på, at fagligheden fylder så meget, og at der ikke er så megen udenomssnak. Når jeg tager på kursus, gør jeg det for at lære noget nyt eller få gammel viden frisket op. Jeg elsker at lære nyt og har brug for viden, som jeg kan formidle videre i min undervisning.

Hvordan vil du beskrive niveauet?

Mit indtryk af niveauet er, at det er højt. At underviserne ved, hvad de snakker om, og kan formidle viden videre. Men jeg forventer det også, da prisen på kurserne er forholdsvis høj.

Skal du på Fagkursus igen?

Til februar skal jeg starte på modul 1 i broderiefteruddannelsen. Og samtidig håber jeg på at kunne deltage i fortsætterkurset i tunesisk hækling. Og måske også i briochestrik. De er alle i foråret. Hvad der ligger i efteråret, har jeg pt ikke styr på.

Brug debatmidler på grundloven

Ideer til markering af grundlovens 100 års jubilæum.

Af Henriette Corvinus Andersen, foreningskonsulent i Fora

Til næste år har grundloven 100 års jubilæum. Det markeres landet over på forskellige måder. Grundloven som tema er oplagt for foreningerne at bruge 10%’s midler på. Og, hvis det skorter på ideer, er der nogle bud her:

Ét oplagt tema til debatter er kvinderne, som fik stemmeret for 100 år siden – det samme gjorde tyende og andet godtfolk uden egen husstand i øvrigt også. Kvindebevægelse og grundloven kan drejes i forskellige retninger og udvides til at handle om ligestilling helt generelt. Oplagte samarbejdspartnere eller kontakter for ideudvikling og input til indholdet er Dansk Kvindesamfund, Dannerstiftelsen, ligestillingsministeren eller Kvindemuseet i Aarhus.

Andre temaer i grundloven

Ifølge grundloven har vi ret til en bolig. Dette er også et relevant tema og kan ”krydres” med integration. En indgang til integration kunne være at lade indvandrere ”anmelde” grundloven. Hvordan ser vores rettigheder ud for en tilflytter, eller hvordan ville det danske samfund se ud uden grund-

loven? Under retten til bolig kan man også debattere, om der er forskel på grundloven i byen og på landet? Samarbejdspartnere kan være By- og boligministeriet, den region, man bor i, Dansk Røde Kors, Dansk Flygtningehjælp, eller det kommunale integrationsråd.

Ytringsfrihed og censur er temaer, som er debatteret en del i medierne og er også et relevant emne at tage op. Eller ”lidt mere nede på jorden”, kan man debattere, hvad vi kan tillade os at skrive til hinanden på de sociale medier, om det er ok, at det skal være så let at fare i blækkuset, at svine sine ofre til offentligt og tage deres venner med i købet uden omkostninger for afsenderen? Man kan samarbejde med lokale journalister eller Danmarks Journalistforbund, eller kontakte nogle af de primært kvindelige politikere, som de rasende udfald går ud over.

Inspiration kan fx findes i tv-programmerne ”Ti stille, kvinde” af Michael Jeppesen, som er journalist. Debatten om dette kan i øvrigt kædes sammen med emnet ligestilling, da det primært er kvinder, som bliver hængt ud på de sociale medier.

Den teknologiske udvikling kan også debatteres i forhold til grundloven. I samarbejde med fx universiteterne, fremtidsforskere, studerende eller Innovation Lab kan man sætte til debat, om grundloven er fremtids-sikret og up to date i forhold til samfundet af i dag, vores børn og fremtidens tendenser.

“ Hvordan ville det danske samfund se ud uden grundloven?

Apropos børn kan børn og deres rettigheder debatteres. For hvad er børnenes rettigheder? Har de rettigheder? Dette kan debatteres i samarbejde med Børnerådet eller Ungdommens Røde Kors og sættes i forhold til FN’s børnekonvention.

Man kan også tage fat i vores egen verden og stille spørgsmålet, om folkeoplysning er

en folkeret? Skal vi arbejde for at få folkeoplysning skrevet ind i grundloven?

Ryst posen

Det var lidt på idéplanet. Udover det bør man tænke, hvordan arrangementet skal løbe af stablen. Skal det være almindelig paneldebat, samtaler eller noget helt tredje? Der er mange måder at gøre det på.

Arrangementerne kan tænkes større og få mere gennemslagskraft, hvis man går i samarbejde med andre organisationer eller benytter sig af muligheden for at gå sammen i foreningerne lokalt, hvor I kan "smide" jeres debatmidler i en fælles pulje. Med et større økonomisk råderum er der grundlag for debatarrangementer, der batter og med flere foreninger, bliver kundekredsens radius større, og dermed kan man tiltrække flere deltagere. Måske kan man være så heldig, at andre foreninger eller organisationer har arrangeret noget, man kan hægte sig på og skyde sine debatmidler i?

Udover et grundlovsjubilæum til næste år er det også valgkampår. Der skal være valg til Folketinget i løbet af 2015, så helt generelt

bliver det måske nemt at få politikere til at stille op til debatter, så længe det ikke ligger alt for tæt på valget. Der er i hvert fald masser af samfundsrelevante temaer at tage fat på i et valgår.

“ Man kan (...) stille spørgsmålet, om folkeoplysning er en folkeret

Forhåbentligt kan dette sætte tankerne i gang, men hvis I kommer til at mangle input eller ideer er I meget velkomne til at henvende jer til sekretariatet. Vi er gerne med på sparring.

RÅD OG VEJLEDNING

Har I fået blod på tanden, så skriv til foreningskonsulent Henriette Corvinus Andersen henriette@fora.dk eller kontakt hende på 3693 2624.

Mere rum til husflid i Visborg

Visborg Husflid har fået nye lokaler og har derved skabt mere rum til læring og kreativ udfoldelse i lokalområdet. Indvielsen var en festlig begivenhed med mange fremmødte.

*Fotoreportage fra indvielsen af Visborg Husflids nye lokaler.
Fotos af Erik Røgild*

Søndag den 23. november kl. 11.00 blev Visborg Husflids nye lokaler på Kjellerupsgade i Visborg indviet.

Det var en festlig begivenhed med mange fremmødte lokale borgere, samarbejdspartnere og naturligvis borgmester Mogens Jespersen, som åbnede indvielsen med snorklip og senere flaghejsning.

Derefter blev lokalerne fremvist. Først gik turen til det "feminine" hus til glas, maling, elektronik, pil m.m. Her optrådte Hadsundkoret og hjalp derved husflidsaktiviteterne på vej med sang.

Videre fik rundvisningen til det "maskuline" hus, som primært bliver brugt til træ. Til sidst nåede de fremmødte til det sidste hus, som er til patchwork, strik, syning, knipling, kortfremstilling, madlavning m.m.

Som afslutning blev der budt på lidt at spise og drikke.

OM VISBORG HUSFLID

Visborg Husflid er en husflidsforening som arrangerer kurser for voksne under folkeoplysningsloven. Derudover tilbyder foreningen også undervisning for børn, arrangerer lokale debatarrangementer og udstillinger.

Du kan læse mere om Visborg Husflid på www.visborghusflidsforening.dk.

OM BYGGERIET

Visborg Skole blev nedlagt i 2004 og fungerede indtil 2009 som Børnenes Friskole. Siden har bygningerne stået tomme. Foreningen Visborg Husflid ønskede at købe og transformere de gamle skolebygninger til et egentligt husflids-center. Det er nu sket.

Det er også blevet muligt at overnatte på weekendkurserne, når der er deltagere fra hele landet.

Stort&Småt

Ny forening i Fora

Allerup-Davinde Husholdningskreds er blevet optaget som medlem af Fora. De hører til i Odense Kommune, hvor de blev godkendt som folkeoplysende forening i 1991. Foreningen afholder kurser i både kreative fag og bevægelsesfag. Du kan følge dem på deres Facebook-side.

Ny skoleleder i Fyns Væve- og Textilkreds

Lisbeth Sulsbrück er gået fra at være tituleret kursusleder til nu at være fungerende skoleleder. Lisbeth Sulsbrück blev medlem af Fyns Væve- og Textilkreds, da hun flyttede til Fyn i 2007. Da foreningen blev godkendt som aftenskole, blev Lisbeth Sulsbrück kursusleder. På daværende tidspunkt var hun efterløønner og måtte derfor ikke påtage sig jobbet som skoleleder. Skoleleder blev hun i stedet i år, da hun blev pensionist.

Oprydning i undervisere

I Foras lønservice er vi i gang med at rydde op og sender i disse dage lister over undervisere registreret i lønsystemet ud til foreningerne. Vi vil gerne have slettet de undervisere, som ikke længere er ansat hos jer, så det bliver nemmere for os at overskue, hvem der skal have løn. Så hvis du ikke har hørt fra os endnu, er der en mail på vej om det snart. Vi vil gerne have svar lige efter nytår. Kontakt sekretær Solveig på solveig@fora.dk eller foreningskonsulent Henriette på henriette@fora.dk, hvis du har spørgsmål.

Sæt kryds i kalenderen – konferencer om åben skole.

Kulturministeriet og Undervisningsministeriet inviterer til konference om åben skole i starten af det nye år. Det bliver torsdag den 22. januar i København og mandag den 16. februar i Aarhus. Konferencerne vil byde på inspiration og praktisk viden for foreninger om, hvordan man kan byde ind med ideer og samarbejdsprojekter med folkeskolerne. Programmet bliver det samme for de to dage. Sekretariatet sender program, tidsplan og tilmelding ud, når vi ved mere. Læs mere på Kulturstyrelsens hjemmeside (www.kulturstyrelsen.dk/boern/skoleboern/aaben-skole-samarbejder)

Fora vært i 2015

Ved FNV's (Förbundet Nordisk Vuxenupplysning) årsmøde 2014 i Kungälv, blev Elinor Harder fra Foras internationale udvalg valgt som dansk medlem af FNV-styrelsen. Det blev desuden besluttet, at Fora skal være vært for FNV's årsmøde i 2015. Rapport om det seneste årsmøde kan findes på Foras hjemmeside (www.fora.dk/om-fora/foras-internationale-arbejde).

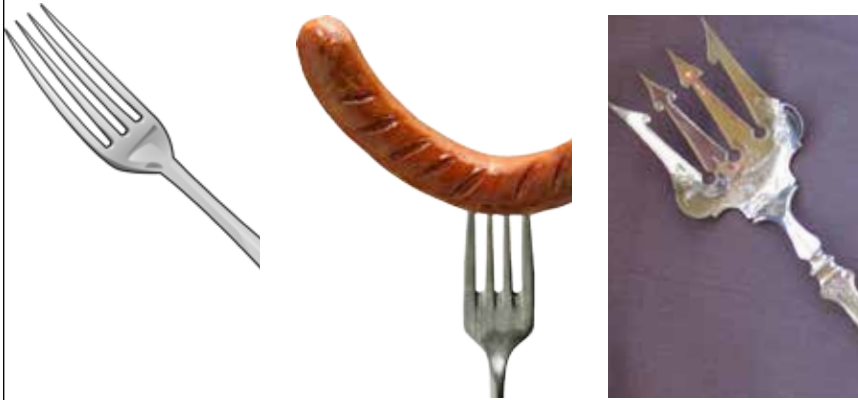
Huske at ændre foreningens vedtægter

I forbindelse med at landsforbundet har skiftet navn til Fora, skal alle foreninger ændre deres vedtægter, så det af vedtægterne fremgår, at foreningen er medlem af landsforbundet Fora (og ikke NETOP). Det skal I huske at gøre på jeres kommende generalforsamlinger i løbet af foråret. Først i december har alle formænd på mail modtaget brev om dette sammen med et nyt forslag til standardvedtægter for medlemsforeninger. Disse kan bruges i sin fulde længde eller som inspiration. Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at rette henvendelse til udviklingskonsulent Marlene Berth Nielsen på mail: marlene@fora.dk

Udskiftning af logo

I forbindelse med landsforbundets navneskifte, ændrede vi også logo. Hos alle foreninger, der er en del af Fora-web, som er Foras gratis hjemmesideløsning, er "Medlem af"-logoet på hjemmesidens forside allerede blevet ændret af en af Foras it-konsulenter. Det er muligt, at der stadig er gamle NETOP-logoer på nogle af de andre sider, så derfor vil vi bede jer om, at se jeres hjemmeside igennem for NETOP-logoer og skifte dem ud med Fora-logoer. De foreninger, der ikke benytter sig af Foras hjemmesideløsning, vil vi også bede om at se foreningens hjemmeside igennem for NETOP-logoer og skifte dem ud med det nye Fora-logo. Hvis der opstår problemer, så kontakt it-konsulent Snebjørn på mail: snebjorn@fora.dk eller it-konsulent Peter på mail: peter@fora.dk. Det nye logo finder I på Foras hjemmeside (www.fora.dk/om-fora).

Tingenes fortælling

- et fyraftensmøde, der giver dig inspiration til at lave interessante udstillinger, sjovere undervisning og spændende forestillinger.

DATS - Dansk Amatørteater Samvirke og Fora inviterer undervisere, bestyrelsesmedlemmer, skoleledere og scenefolk til et spændende fyraftensmøde om tingenes fortælling. En seng er ikke bare en seng - eller et sovemøbel. En gaffel ikke bare et spiseværktøj. Og en sko ikke bare et stykke fodtøj!

Var de bare det. Men der findes jo talløse variationer og tusindvis af forskellige senge, gaffler og sko i verden. Udover at have et nytteformål er både sengen, gafflen og skoen nemlig også symboler, der hjælper med at fortælle, hvem vi er, hvordan vi gerne vil tage os ud i andres øjne, eller hvem vi måske drømmer om at være.

På fyraftensmødet vil du høre om og opleve, hvordan alle de ting, vi omgiver os med, kan opfattes. Hvilke signaler de sender, og hvad vi så kan bruge det til i en fortælling som for eksempel en udstilling eller en undervisningssituation. Du vil derfor gå fra fyraftensmødet med inspiration til, hvordan I i foreningen kan lave spændende udstillinger, der også fortæller en historie, hvordan I bedst får præsenteret jeres produkter.

På fyraftensmødet vil du møde Peter Dahm, DATS og Lotte Helle, Fora som oplægsholdere og workshopledere.

Fyraftensmøderne afholdes i januar og februar 2015 fem forskellige steder rundt om i landet. Alle steder afholdes mødet kl. 17 - 20:

22. januar Midtfyns Husflid, Ringe

27. januar Daghøjskolen Sydvestjylland, Esbjerg

29. januar Skolen for Kreativ Fritid, Viborg

5. februar Fora Hvidovre, Hvidovre

12. februar Saltum Husflid, Saltum

Undervejs serveres et let måltid og lidt at drikke, samt kaffe og lidt sødt. Pris for deltagelse: 100 kr. pr. pers. Der ydes transportgodtgørelse på 50 % af udgiften til transporten.

Tilmeldingsfrist: 2. januar 2015.

Tilmelding på www.fagkursus.dk ved det enkelte arrangement eller ved at sende mail til kursus@fora.dk - evt. 3393 0096.

For yderligere spørgsmål - send en mail til Lotte Helle på kursus@fora.dk.

Summa Summarum-kurser

Fora afholder Summa Summarum fyraftensworkshop 7. januar kl. 16 - 20 i Odense.

Fora tilbyder medlemsforeninger brugen af regnskabsprogrammet Summa Summarum.

På denne workshop bliver I introduceret til programmet, vi starter jeres regnskab op, og I får mulighed for at arbejde individuelt med bogføring af jeres egne regnskaber.

Tilmelding via mail: lisbet@fora.dk

Fagnyt

Husk at alle foreninger har mulighed for at få informationer ud via nyhedsbrevet Fagnyt. Det kan være informationer om weekendkurser, udstillinger, arrangementer ol. som kan have interesse for en bredere skare. Skriv til mail: fagnyt@fora.dk, og vi sørger for at informationerne kommer ud i større kredse. Fagmailen udsendes ca. hver 14. dag.

Og husk at I også selv kan modtage nyhedsbrevet Fagnyt ved at tilmelde jer på: fagnyt.fora.dk/tilmelding.

Juleferielukket

Foras sekretariat holder lukket fra den 19. december til den 5. januar. DOFO-supporten er dog åben.

Glædelig jul

Vi ønsker jer alle en glædelig jul og et fremragende nytår. Vi glæder os til at arbejde sammen med jer i 2015.

Kommune og foreninger – ét fællesskab

Af Anna Mee Allerslev, formand for KL's Børne- og Kulturudvalg

For nogle er det det mest naturlige i verden. At lægge tid og energi i foreningens fællesskab, møde op og være med. Måske opfatter man sig slet ikke som en del af en dagsorden, der er større end at holde foreningen i gang nu og i næste sæson. Særligt i de mindre byer og landsbyerne går der flere af den slags ildsjæle på dusinet. Set med mine øjne er foreningerne og de ildsjæle, der holder dem kørende, dog i høj grad en del af et større billede. En af de helt store kommunalpolitiske dagsordener i disse år er danskernes bevægelse fra land til by. Det giver nogle særlige udfordringer i de mindre samfund, som mange forlader til fordel for et liv i en større by. Hvem skal holde liv i fællesskabet og lys i vinduerne i de små samfund? Hvem har ansvaret for, at der sker noget i vores lille by? Det er ikke bare presserende spørgsmål for dem, der vælger at leve livet der, hvor der er højt til himlen, det er også et vigtigt kommunalpolitisk spørgsmål, der berører borgernes livskvalitet.

Fra en kommunal synsvinkel er det vigtigt at se foreningerne, herunder aftenskolerne, som betydningsfulde dele af et større fællesskab. Vi kan ikke vende strømmen fra land til by, men vi kan være optagede af, hvordan vi gør hinanden til medspillere i bestræbelserne på at skabe et godt liv der, hvor vi bor.

I min optik er det essentielt for både foreninger og kommuner at se hinanden som en del af ét fællesskab, der har et godt liv for øje. Rundt omkring i landet dukker der tanker op, der ser kommunen som et fællesskab af aktive, ansvarlige og ressourcerstærke borgere. Her er det bestræbelsen at nedbryde grænserne mellem de kommunale politikere og medarbejdere og de borgere, der fx i kraft af engagementet i foreningerne holder lokalsamfundene sammen.

Selvfølge er der stadig behov for, at foreningerne kan få råd og vejledning hos kommunen, men både foreninger og kommunen sporer sig ind på den tankegang, at man er en del af et gensidigt forpligtende fællesskab. Kommunens bidrag kunne være at gøre livet som forening så nemt som muligt. Måske sætte scenen for at flere foreninger samarbejder om at løse de administrative opgaver eller får lettere adgang til videndeling. Foreningerne kunne bidrage ved at tage initiativer, der måske ligger på kanten af det, man plejer at beskæftige sig med, men som skaber liv i landsbyerne. Eller at man sørger for at tage dialogen med de borgere, der ikke normalt møder op i foreningen, og at man udnytter mulighederne for at tilrettelægge sine aktiviteter på utraditionelle måder, så flere kan være med.

Foreningerne er i mine øjne et uundværligt omdrejningspunkt for det gode liv i de mindre byer og landsbyerne. Om det er en husflidsforening, der samles om at holde liv i et kreativt håndværk eller en forening, der holder liv i den lokale historie, betyder måske ikke så meget. Det er det fællesskab, der opstår omkring aktiviteterne, der er kittet i det gode liv.